

Gäller för: Kirurgi

Giltig från: 2026-06-17

Innehållsansvar: Cecilia Garnheim, (cecga2), Sjuksköterska

Giltig till: 2026-12-17

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Maria Viksten Ericsson, (marwi1), Verksamhetschef

Utskrivning efter uppstart av parenteral nutrition (PN)

Bakgrund

PN ska användas först när peroral och/eller enteral nutrition inte är möjlig eller inte räcker till. Det är viktigt att patienter som skrivs ut med PN från slutenvård till hemmet följs upp på ett sätt som säkerställer att de fortsättningsvis tolererar behandlingen och bibehåller ett gott nutritionsstatus.

Sammanfattning/Syfte

Att befästa uppföljning av insatt behandling och tillgodose patienten med nödvändiga läkemedel och handelsvaror vid hemgång.

Utförande

För all ordinerad nutritionsbehandling

- Vikt på dagen för utskrivning.
- Dokumenterad plan för uppföljning och behandling.

För näringsdrycker

- Förskrivning efter rekommendation från dietistkonsult. Prova ut lämplig smak.

För all behandling med intravenös parenteral nutritionupprättas plan för

- Inskrivning i kommunal-primärvård (KPV) – SAMSA-ärende.
- Förskrivning/ordination läkemedel och handelsvaror.
- Monitorering om PN planeras över en månad.

Avdelningsläkares ansvar

- Besluta om och ordinera behandling vid hemgång – ta hjälp av dietistkonsult för beräkning och bedömning av energi- och näringsbehov.
- Starta upp Öppenvårdsdos.
- Använd hjälpmall vid ordination (se bilagor). Fråga även patienten om hen vill ha ordinarie läkemedel i dospåsar.

- Ordinera prover enligt rutin – se faktaruta.
- Besluta om patientansvarig läkare (PAL) för uppföljning och bedömning av provsvar och fortsatt behandling, samt för beslut om ev. avsteg från standardiserad provtagning.
- Förmedla administrativ uppgift till sekreterare på kopplad mottagning för upprättande av planeringunderlag för fortsatt provtagning om PN planeras mer än en månad.

Monitorering vid parenteral nutrition (PN) i hemmet under mer än en månad

Monitoreringen bör initieras redan efter 1–2 veckor efter utskrivning och därefter månadsvis.

Monitoreringen avser täcka nutritionella riskområden vid långvarig PN: Nutritionsstatus, metabola komplikationer, leverpåverkan och näringsbrister.

Om labproverna är normala och stabila kan de glesas ut till var 3:e månad.

Laboratorievärden

P-Glukos, B-Hb, P-CRP, P-Albumin, P-Kreatinin, P-Natrium, P-Kalium, P-Calcium, P-Magnesium, P-Fosfat, P-Bilirubin, P-ALP, P-ASAT, P-ALAT.

Ytterligare laboratorievärden 1 gång per år

P-Ferritin, P-Vitamin B12, P-Folat, P-25OH vitamin D, P-Urea, P-STD-bikarbonat.

Patientansvarig sjuksköterskas/avdelningssköterskas ansvar

- Starta SAMSA-ärende med inskrivning i KPV.
- Kontrollera kroppsvikt på utskrivningsdagen.
- Stämpla upp remisser för provtagning på utsedd PAL första månaden (se faktaruta) två och fyra veckor efter utskrivning.
- Dokumentera PAL för PN i Patientbakgrund, ex. Kirurg XX – parenteral nutrition.
- Kontakta dietist för ev. förskrivning och för uppföljning vid behov.
- Kontakta sjuksköterska med förskrivningsrätt.
- Skicka med handelsvaror, näringsdryck/kosttillägg och läkemedel så det räcker till förskrivning är aktiv och leverans beställd (fem vardagar från beställning + ev. inför helgdagar).

Dietists ansvar

- Beräkna energi- och näringsbehov och rekommendera lämplig regim inför hemgång på konsult.
- Förskriv kosttillskott, näringsdryck.
- Besluta och dokumentera om uppföljning från dietistmottagningen.
- Kontakta PAL vid behov av diskussion om justeringar under uppföljningen.

Sköterska med förskrivningsrätt/mottagningsköterskas ansvar

- Förskriv handelsvaror efter kontakt med avdelning/patient/KPV enligt hjälpmall för förskrivning, se bilaga.

Sekreterares ansvar

- Skapa planeringsunderlag för provtagning utifrån info i administrativ uppgift.
- Skicka provtagningsremiss till patient enligt planeringsunderlag.
- Utifrån PAL:s anteckning om bedömning av provsvar: Skicka standardbrev till patient och lägg upp nytt planeringsunderlag för kommande provtagning alternativt följ ny planering som PAL beslutar.

PAL:s ansvar

- Utifrån provsvar besluta om fortsatt behandling och ny provtagning.
- Dokumentera bedömning och administrativ uppgift till sekreterare för standardbrevsvar alternativt annat svar till patient, samt för nytt planeringsunderlag för provtagning.

Följande medskickas vid hemgång

Handelsvaror och läkemedel som räcker för behandling och skötsel till det levereras från depå för handelsvaror och apotek. Beställning görs av KPV eller patient - se [Informationsblad till patient - Beställ dina Läkemedelsnära produkter](#)

Det kan ta fem vardagar för leverans från beställning och man behöver tänka på att packa även för ev. helgdagar inom leveranstiden.

Vem ska förskriva vad?

Näringsdrycker	Dietist
Läkemedel, infusionsvätska, spolvätskor, desinfektion o. dyl.	Läkare
Handelsvaror	Sjuksköterska med förskrivningsrätt (kir eller pall)

Mallar/bilagor

Kontrolleras var sjätte månad.

Kontakta Kirurgmottagningen om artikelnummer har utgått.

Bilaga 1	Parenteral nutrition i Piccline
Bilaga 2	Parenteral nutrition i CVK
Bilaga 3	Parenteral nutrition i subcutanvenport (port a cath)

Referenser

[Monitorering vid Parenteral Nutrition \(PN\) i hemmet under mer än 1 månad](#)

Bilaga 1

Mall 1: PN via Piccline + skötsel

Obs!	Handelsvara	Varunummer	Antal uttag	Antal förp./ uttag
	Spruta, luerlock, 10 ml, gradering 0,2 ml	37303	4	1
	Uppdragningskanyl 18G 1,2 x 50mm, Microlance, rosa	37309	4	1
	Infusionsaggregat gravitation m luft 180 cm	37311	2	1
	3-vägskran 10 cm slang	37334	4	1
	Kompress nonwoven 7,5x7,5cm Embra 150st	37279	4	1
	Förband för central infart	37335	4	1
	Förband fixering PICC-line StatLock	37302	1	1
	Injektionsmembran med positivt avslut CARESITE	37299	1	1
Ev!	Droppställning NINA (beställs via websesam)	39383	1	1
	Läkemedel			
	Natriumklorid Noridem 9 mg/ml inj. lösning 20 x 20 ml Välj: spädningsvätska för parenteral användning	028439	5	4
	Natriumklorid Noridem 9 mg/ml inj lösning 20 x 10 ml Välj: spädningsvätska för parenteral användning.	028439	5	4
	Klorhexidinsprit 5 mg/ml 250 ml, kutan lösning (betalas av patient)	53 80 25	4	1
	Vitalipid 10 x 10 ml	191247	1	3
	Soluvit 10 x 1st	191254	1	3
	Addaven 20 x 10 ml	497556	1	2

Välj infusion, näringsdropp enl. ordination ex. från ordinationsmallar

**	Smofkabiven 1100 kcal/ 986 ml x 4	154618	1	10
**	Smofkabiven 1600 kcal/ 1477 ml x 4	154629	1	10
**	Smofkabiven 2200 kcal/ 1970 ml x 4	154640	1	10
**	Smofkabiven perifer 1000 kcal/ 1448 ml x 4	076203	1	10
**	Smofkabiven perifer 1300 kcal/ 1904 ml x 4	154717	1	10
**	Smofkabiven perifer 800 kcal/ 1206 ml x 4	154706	1	10
* **	Smofkabiven extra Nitrogen 1350 kcal/ 1518 ml x 4	168222	1	10
* **	Smofkabiven extra Nitrogen 1800 kcal/ 2025 ml x 4	472590	1	10
* **	Smofkabiven extra Nitrogen 900 kcal/ 1012 ml x 4	511988	1	10

*OBS! Ingår ej i högkostnadsskyddet.

Kirurgklinikens kostnadsställe måste ange rutan för dosering i fritex: Faktureras:

-Kirurgi/urologi: NU-sjukvården Kirurgkliniken, Kostnadställe 3051001 FE 949 Göteborg.

-Palliativ/onkologi: NU-sjukvården Kirurgkliniken, Kostnadställe 3021401 FE 949 Göteborg.

Tänk på att detta också gäller andra läkemedel ex. RingerAcetat.

**OBS! Tänk på att inte förskriva för många uttag och för många förpackningar per uttag innan behandlingen är stabil eller planeras att utvärderas inom närtid.

Bilaga 2

Mall 2: PN via CVK + skötsel

Obs!	Handelsvara	Varunummer	Antal uttag	Antal förp./ uttag
	Injektionsmembran	37314	2	1
	Spruta, luerlock, 10 ml, gradering 0,2 ml	37303	4	1
	Spruta, luerlock, 20 ml, gradering 1 ml	37305	4	1
	Uppdragningskanyl 18G 1,2 x 50mm, Microlance, rosa	37309	4	1
	Infusionsaggregat gravitation m luft 180 cm	37311	2	1
	3-vägskran 10 cm slang	37334	4	1
	Kompress nonwoven 7,5x7,5cm Embra 150st	37279	4	1
	Förband för central infart	37335	4	1
Ev!	Droppställning NINA (beställs via websesam)	39383	1	1
	Läkemedel			
	Natriumklorid Noridem 9 mg/ml inj. lösning 20 x 20 ml Välj: spädningsvätska för parenteral användning	028439	5	4
	Natriumklorid Noridem 9 mg/ml inj lösning 20 x 10 ml Välj: spädningsvätska för parenteral användning.	028439	5	4
	Klorhexidinsprit 5 mg/ml 250 ml, kutan lösning (betalas av patient)	53 80 25	4	1
	Vitalipid 10 x 10 ml	191247	10	3
	Soluvit 10 x 1st	191254	10	3
	Addaven 20 x 10 ml	497556	10	2

Välj infusion, näringsdropp enl. ordination ex. från ordinationsmallar

**	Smofkabiven 1100 kcal/ 986 ml x 4	154618	1	10
**	Smofkabiven 1600 kcal/ 1477 ml x 4	154629	1	10
**	Smofkabiven 2200 kcal/ 1970 ml x 4	154640	1	10
**	Smofkabiven perifer 1000 kcal/ 1448 ml x 4	076203	1	10
**	Smofkabiven perifer 1300 kcal/ 1904 ml x 4	154717	1	10
**	Smofkabiven perifer 800 kcal/ 1206 ml x 4	154706	1	10
* **	Smofkabiven extra Nitrogen 1350 kcal/ 1518 ml x 4	168222	1	10
* **	Smofkabiven extra Nitrogen 1800 kcal/ 2025 ml x 4	472590	1	10
* **	Smofkabiven extra Nitrogen 900 kcal/ 1012 ml x 4	511988	1	10

*OBS! Ingår ej i högkostnadsskyddet.

Kirurgklinikens kostnadsställe måste ange rutan för dosering i fritex: Faktureras:

-Kirurgi/urologi: NU-sjukvården Kirurgkliniken, Kostnadställe 3051001 FE 949 Göteborg.

-Palliativ/onkologi: NU-sjukvården Kirurgkliniken, Kostnadställe 3021401 FE 949 Göteborg.

Tänk på att detta också gäller andra läkemedel ex. RingerAcetat.

**OBS! Tänk på att inte förskriva för många uttag och för många förpackningar per uttag innan behandlingen är stabil eller planeras att utvärderas inom närtid.

Bilaga 3

Mall 3: PN via subcutan venport (port-a-cath) + skötsel

Obs!	Handelsvara	Varunummer	Antal uttag	Antal förp./ uttag
	Surecan safety II 0.9x15 mm 20 GY (vanligast)	37295	1	1
	Surecan safety II 0.9x20 mm 20 GY	37292	1	1
	Injektionsmembran	37314	2	1
	Spruta, luerlock, 10 ml, gradering 0,2 ml	37303	4	1
	Spruta, luerlock, 20 ml, gradering 1 ml	37305	4	1
	Förband för central infart	37335	4	1
	Kompress nonwoven 7,5x7,5cm Embra 150st	37279	4	1
	Infusionsaggregat gravitation m luft 180 cm	37311	2	1
	3-vägskran 10 cm slang	37334	4	1
	Uppdragningskanyl 18G 1,2 x 50mm, Microlance, rosa	37309	4	1
Ev!	Droppställning NINA (beställs via websesam)	39383	1	1
	Läkemedel			
	Natriumklorid Noridem 9 mg/ml inj. lösning 20 x 20 ml Välj: spädningsvätska för parenteral användning	028439	5	4
	Natriumklorid Noridem 9 mg/ml inj lösning 20 x 10 ml Välj: spädningsvätska för parenteral användning.	028439	5	4
	Klorhexidinsprit 5 mg/ml 250 ml, kutan lösning (betalas av patient)	53 80 25	6	2
	Vitalipid 10 x 10 ml	191247	10	3

	Soluvit 10 x 1st	191254	10	3
	Addaven 20 x 10 ml	497556	10	2

Välj infusion, näringsdropp enl. ordination ex. från ordinationsmallar

**	Smofkabiven 1100 kcal/ 986 ml x 4	154618	1	10
**	Smofkabiven 1600 kcal/ 1477 ml x 4	154629	1	10
**	Smofkabiven 2200 kcal/ 1970 ml x 4	154640	1	10
**	Smofkabiven perifer 1000 kcal/ 1448 ml x 4	076203	1	10
**	Smofkabiven perifer 1300 kcal/ 1904 ml x 4	154717	1	10
**	Smofkabiven perifer 800 kcal/ 1206 ml x 4	154706	1	10
* **	Smofkabiven extra Nitrogen 1350 kcal/ 1518 ml x 4	168222	1	10
* **	Smofkabiven extra Nitrogen 1800 kcal/ 2025 ml x 4	472590	1	10
* **	Smofkabiven extra Nitrogen 900 kcal/ 1012 ml x 4	511988	1	10

*OBS! Ingår ej i högkostnadsskyddet.

Kirurgklinikens kostnadsställe måste ange rutan för dosering i fritext: Faktureras:

-Kirurgi/urologi: NU-sjukvården Kirurgkliniken, Kostnadsställe 3051001 FE 949 Göteborg.

-Palliativ/onkologi: NU-sjukvården Kirurgkliniken, Kostnadsställe 3021401 FE 949 Göteborg.

Tänk på att detta också gäller andra läkemedel ex. RingerAcetat.

**OBS! Tänk på att inte förskriva för många uttag och för många förpackningar per uttag innan behandlingen är stabil eller planeras att utvärderas inom närtid.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Kirurgi

Innehållsansvar: Cecilia Garnheim, (cecga2), Sjuksköterska

Granskad av: Malin Samuelsson, (malba2),
Specialsjuksköterska, Marcus Bergman, (marbe181),
Specialistläkare, Camilla Hansson, (camha21), Sjuksköterska
palliativ vård, Elisabeth Wald, (eliwa30), Apotekare, Amanda
Frost, (amawe5), Dietist, Julia Gröning, (julgr10), Dietist, Andreas
Samuelsson, (andsa4), Enhetschef, Jessica Wetterberg, (jeswe),
Teamledare

Godkänd av: Maria Viksten Ericsson, (marwi1),
Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10087-1448824057-295

Version: 1.0

Giltig från: 2026-06-17

Giltig till: 2026-12-17